

Produkty finančních trhů a jejich rizika

Produkty kapitálových trhů

Obsah

Úvod.....	1
Vysvětlivky	2
Popis rizik.....	2
Obecné.....	2
Charakteristiky opcí.....	3
Seznam zkratk	4
Riziko ztráty investované částky.....	4
Daňové dopady.....	4
Popis finančních instrumentů: PRODUKTY KAPITÁLOVÉHO TRHU	4
Stupeň složitosti produktů 1.....	5
Směnka	5
Pokladniční poukázka (Treasury Bill, T-Bill).....	6
Commercial Paper (CP)	7
Dluhopis.....	8
Stupeň složitosti produktů 2.....	10
Dluhopis s variabilní sazbou.....	10
Dluhopis s možností předčasného splacení.....	11
Konvertibilní dluhopis	12
Vázaný dluhopis	13
Výnosová směnka	14
Stupeň složitosti produktů 3.....	15
TArget Redemption Note (TARN)	15
Snowball	16

Úvod

Cílem tohoto dokumentu je poskytnout klientovi informace o podstatě finančních produktů, které jsou nabízeny Československou obchodní bankou, a.s. a rizika s nimi spojená tak, aby klient byl schopen učinit kvalitní investiční rozhodnutí na základě dostatečných informací. Je určen především pro klienty, kteří komunikují přímo s útvarem ČSOB Finanční trhy.

Investiční nástroje jsou seskupeny do produktových skupin/tříd dle typu podkladového aktiva:

- Produkty devizových a peněžních transakcí - Foreign Exchange products (FX)
- Úrokové produkty - Interest Rate products (IR)
- Produkty kapitálových trhů - Debt instruments (DB)
- Ostatní (včetně produktů vázaných na komodity, úvěr či majetkové podíly).

Pro každý typ investičního nástroje uvádíme hlavní rysy, rizikový profil a také přehled možných variant odvozených od základního produktu.

Investiční nástroje jsou seskupeny dle úrovně složitosti, která může nabýt hodnot od 1 až po úroveň 3 (struktury). Pro investiční nástroje platí: čím vyšší úroveň skupiny, tím vyšší složitost produktu. Zároveň však chceme upozornit, že vyšší složitost automaticky neznamená, že rizika spojená s tímto produktem jsou vyšší. Československá obchodní banka, a.s. stanovila tři úrovně složitosti produktů, aby umožnila zhodnotit znalosti a zkušenosti klienta nutné pro každou možnou kombinaci produktové skupiny a složitosti.

Produktová skupina	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Stupeň složitosti produktů ve skupině			
FX			
IR			
DB			
Ostatní			

Volatilita a pákový efekt investičního nástroje jsou uvažovány ve vztahu k účelu pořízení příslušného instrumentu ze strany klienta. Tyto rizikové profily mohou být značně odlišné, pokud na ně budeme nahlížet ze spekulativního hlediska.

Tato brožura definuje tři důvody uzavírání transakcí:

- 1) **Zajištění (hedging):** Představuje chování klienta, kdy si pořizuje investiční instrumenty v příslušné struktuře a **splatnostech tak, aby přesně eliminoval riziko/a, kterému/ým je vystaven.** Účelem použití tohoto investičního nástroje je vyloučení/odstranění negativního dopadu určitého rizika. Použití investičního nástroje, jako jsou opce, s sebou nese náklady (prémii), ale z pohledu celkové pozice zajišťujícího je zde zcela eliminováno riziko ztráty celé podkladové částky.
- 2) **Aktivní řízení rizik (risk management):** znamená řízení základních rizikových pozic tím, že
 - a. zůstanou dočasně otevřeny, nebo
 - b. budou částečně zajištěny, a/nebo
 - c. budou uzavřeny zajišťovací obchody, jejichž splatnosti a objemy se nemusí přesně krýt se splatnosti a objemy zajišťovaných položek.

Riziko související s aktivním řízením rizik je rizikem spojeným se zajišťováním a investicí.

- 3) **Investice:** znamená umísťování volných peněžních prostředků do finančních instrumentů za účelem dosažení zisku.

Vysvětlivky

Popis rizik

Kreditní riziko	Riziko, kdy protistrana nebude schopna plnit své závazky. Ve většině případů je to způsobeno její špatnou finanční situací nebo bezprostřední hrozbou uvalení konkurzu.
Likviditní riziko/Omezení dostupnosti trhu	Riziko, kdy investiční nástroj může být obtížné zobchodovat za přijatelnou cenu (před maturitou/splatností), resp. kdy je obtížné daný instrument zobchodovat za jakoukoliv cenu.
Měnové riziko	Riziko, kdy hodnota investice nebo investičního nástroje je ovlivněna pohyby měnových kurzů.
Úrokové riziko	Riziko, kdy hodnota investice nebo investičního nástroje je ovlivněna pohyby úrokové sazby.
Rizika spojená s vnějšími vlivy	Riziko, kdy hodnota investice nebo investičního instrumentu je ovlivněna vnějšími vlivy, jako např. daňovým režimem, apod.

Obecné

OTC (“over the counter”) = “přes přepážku”

Investiční nástroj obchodovaný přes přepážku (“over the counter”) je investiční nástroj obchodovaný mimo regulovaný trh.

Pákový efekt

Míra změny ceny investičního instrumentu v důsledku změny ceny podkladového aktiva.

Volatilita

Proměnlivost ceny ceného papíru, fondů, trhu, indexu nebo úrokové sazby ve stanoveném časovém období.

Vypořádání s dodáním

Obchod je vypořádán s dodávkou podkladového aktiva (fyzická dodávka).

Vypořádání v penězích

Obchod je vypořádán v hotovosti (v hlavní měně), opak proti vypořádání s fyzickou dodávkou.

Vypořádání bez dodání

Obchod je vypořádán v hotovosti (v hlavní měně), protože podkladové aktivum je nesměnitelné.

Stupeň složitosti produktů ve skupině

ČSOB dělí produkty dle míry složitosti (1 = nejméně složité, 2 = středně složité, 3 = nejvíce složité)

Charakteristiky opcí

Charakteristiky jsou spojeny s opčními finančními produkty (Stupeň složitosti produktů ve skupině úrovně 2 nebo vyšší).

Evropská

Vlastnost určující, že držitel může opci realizovat jen v přesně určeném termínu splatnosti opce (Den pro uplatnění Opce).

Americká

Vlastnost určující, že držitel může opci realizovat kdykoliv během doby trvání kontraktu.

Bariéra

Bariéra je předem stanovený limit tržního parametru podkladového aktiva, který má vliv na výsledek kontraktu.

Použitím bariéry mohou být určeny různé parametry produktu:

- Single: výsledek kontraktu může být ovlivněn jednou bariérou
- Double: výsledek kontraktu může být ovlivněn dvěma bariérami
- Standard: bariéra může být uplatněna během doby trvání kontraktu
- Partial: bariéra může být uplatněna během části doby trvání kontraktu (window)

Knock-in

Opce se stává platnou až v okamžiku kdy je prolomena bariéra (suspensive condition).

Knock-out

Opce je platnou do okamžiku než je prolomena bariéra, po prolomení bariéry se stává neplatnou (dissolving condition).

One touch

Vlastnost kontraktu určující, že pokud bude dosažena určená úroveň (ceny podkladového aktiva), bude vyplacena určená částka.

No-touch

Vlastnost kontraktu určující, že pokud nebude dosažena určená úroveň (ceny podkladového aktiva), bude vyplacena určená částka.

Range

Vlastnost kontraktu určující, že výsledek závisí na pohybu ceny podkladového aktiva uvnitř nebo vně vymezeného intervalu.

Seznam zkratk

FX	Foreign eXchange
FI	Fixed Income
IR	Interest Rate
MM	Money Market
CM	Capital Market
OTC	Over The Counter

Riziko ztráty investované částky

Z pohledu klienta (investora) je vhodné posuzovat riziko stráty investované částky s ohledem na rizika spojená s podkladovým aktivem (typem produktu, viz "Úvod")

Daňové dopady

Daňové dopady finančních instrumentů závisí na vlastnostech produktu, individuálních poměrech každého klienta a mohou se lišit dle jednotlivých zemí.

Klientovi, který má pochybnosti o daňových dopadech se doporučuje porada s nezávislým finančním nebo daňovým poradcem. Potenciální investoři by také měli vzít v úvahu, že daňová regulace a její dopady vykládané příslušnými úřady se mění v čase. S ohledem na to není možné předvídat přesný budoucí daňový dopad na investici.

Popis finančních instrumentů: PRODUKTY KAPITÁLOVÉHO TRHU

Ke stavebním prvkům (building blocks) popsaným dále, nabízí navíc ČSOB, a.s. širokou škálu komplexních struktur (složených z těchto stavebních prvků). Protože se škála struktur často mění, obsahuje tato brožura pouze výběr z dostupných produktů. Přesnější informace a podrobnější popis rizik naleznete v podrobných popisech dostupných produktů ("term sheet").

Stupeň složitosti produktů 1

Směnka

Popis

Směnka je diskontovaný dluhový instrument vydávaný bankou nebo jiným podnikem.

Prospekt	Ano
Záruka	Záleží na konkrétním případě, může být poskytnuta na směnce.
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká (záleží na trendech vývoje úrokové míry a nabídky a poptávky)
Pákový efekt	N/A
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	1A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Nízké až střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Vysoké
Měnové riziko	N/A (pouze pro výnosovou směnkou je toto riziko vysoké)
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Depozitní směnka ČSOB

Směnka vystavená ČSOB.

Korporátní směnka

Směnka vystavená firmou se sídlem v ČR, administrovaná ČSOB.

Výnosová směnka ČSOB

Viz úroveň složitosti produktů 3.

Pokladniční poukázka (Treasury Bill, T-Bill)

Popis

Pokladniční poukázka je krátkodobý (splatný do 1 roku od vydání), diskontovaný dluhový instrument vydávaný centrálním orgánem státní moci (v ČR Českou národní bankou nebo Ministerstvem financí).

Prospekt	N/A
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká
Pákový efekt	N/A
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	1B na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Nízké
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	N/A (spojeno s FX transakcí)
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

N/A

Commercial Paper (CP)

Popis

Commercial Paper je krátkodobý, dluhový instrument vydávaný velkými korporacemi za účelem financování.

Prospekt	Ano
Záruka	Záleží na konkrétním případě, může být poskytnuta, detaily v prospektu.
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká (záleží na trendech vývoje úrokové míry a nabídky a poptávky)
Pákový efekt	N/A
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	1C na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Vysoké
Měnové riziko	N/A
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

N/A

Dluhopis

Popis

Dluhopis je cenný papír, který vydává emitent (firma, vláda, veřejná instituce, územní celky - města, obce) pro získání kapitálu od investorů (věřitelů) na předem určenou dobu za předem určený úrok. Emitent platí úrok (kupón) v předem stanovené dny a v den splatnosti (maturity) splácí jistinu.

Prospekt	Ano (až na výjimky např. "Omezené emise")
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká
Pákový efekt	NIA
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	1C na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Nízké až vysoké (přímo úměrné ke splatnosti)
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Střední
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Níže uvedený seznam variant není vyčerpávající:

“Veřejný” – s prospektem

Je emitován pro velké množství investorů. Dostupný drobným investorům, obvykle s nižší nominální hodnotou.

“Omezená emise” – bez prospektu

Je emitován úzkému okruhu investorů (max 100) nebo pouze profesionálním investorům. Obvykle s většími nominálními hodnotami nebo minimální částkou investice (50 000 EUR).

Vládní dluhopis

Emitován a garantován vládou.

Bezкупónový dluhopis

“Zero coupon” – úrok není vyplácen v průběhu života dluhopisu. Dluhopis je emitován a obchodován s diskontem a při splatnosti je emitentem splacena plná nominální hodnota.

Zajištěný dluhopis

Splacení jistiny (v některých případech i kupónu) je garantováno třetí stranou.

Dluhopis s plovoucí sazbou

Viz Struktury - Floaters (stupeň složitosti produktů 2)

Step-up/Step-down

Úroková sazba se během života dluhopisu mění směrem nahoru/dolů.

Dluhopis s různou frekvencí kupónu

Kupón je vyplácen nepravidelně.

Perpetuita

Dluhopis nemá určené datum splatnosti. Kupóny jsou placeny po nekonečnou dobu a jistina není splacena. Ve většině případů obsahují perpetuity opční ujednání, umožňující emitentovi splacení dluhopisu.

Prioritní/podřízený dluhopis

Prioritní dluhopis má přednost při likvidaci/konkursu. Držitelé prioritních dluhopisů jsou vyplaceni před držiteli podřízených dluhopisů. Z hlediska vyššího rizika mají podřízené dluhopisy obvykle nižší rating než prioritní.

Strukturovaný dluhopis

Viz Struktury – Strukturovaný dluhopis (stupeň složitosti produktů 2)

Stupeň složitosti produktů 2

Dluhopis s variabilní sazbou

Popis

Dluhopis s variabilní úrokovou sazbou je cenný papír s úrokovou sazbou určenou formou tržní sazby a rozpětí (např. "EURIBOR + 0,5%").

Prospekt	Ano (až na výjimky např. "Omezené emise")
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká
Pákový efekt	Nízký
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	2A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Střední
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Střední
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Range floater/Range note

Dluhopis, jehož kupón závisí na počtu dní, po které se referenční sazba pohybuje ve vymezeném intervalu.

Reverse floater

Dluhopis, jehož kupón má inverzní vztah k pohybu tržních úroků – pokud podkladová úroková míra klesá/roste, sazba kupónu roste/klesá. Známé také jako "inverse floater".

Dluhopis s možností předčasného splacení

Popis

Dluhopis s call opcí dává emitentovi právo (nikoliv povinnost) splatit jistinu v předem určený den před stanovenou splatností. Jedná se o "Callable" – "svolatelny" dluhopis.

Dluhopis s put opcí dává majiteli dluhopisu právo (nikoliv povinnost) požadovat na emitentovi splacení jistiny v předem určený den před stanovenou splatností.

Prospekt	Ano
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Střední – v souladu s vývojem úrokových sazeb
Pákový efekt	N/A
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	2A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Nízké
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Střední
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	Rizika jsou vyšší než v případě standardního dluhopisu.

Varianty

N/A

Konvertibilní dluhopis

Popis

Konvertibilní dluhopis může být na žádost jeho majitele přeměněn na akcie emitenta (za předem určených podmínek).

Konverzní poměr je určen předem a není ovlivněn cenou podkladových akcií.

Prospekt	Ano
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Vysoká
Pákový efekt	Střední
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	2A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Střední
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	Riziko ztráty investice pokud cena akcií poklesne pod hodnotu dluhopisu není zvýšené.

Varianty

Reverzně konvertibilní dluhopis

Dluhopis, který může být na žádost emitenta přeměněn na akcie emitenta nebo splacen penězi za předem určených podmínek. Emitent zvolí druhou možnost v případě, že tržní hodnota akcie je nižší než udává konverzní poměr při splatnosti. Emitent kompenzuje riziko kapitálové ztráty vyšší sazbou kupónu.

Vzhledem k možné konverzi dluhopisu na akcie je riziko ztráty vyšší, pokud dojde k poklesu tržní hodnoty akcie pod hodnotu dluhopisu.

Vázaný dluhopis

Popis

Dluhopis, u kterého je výše kupónu odvozena od hodnoty jiného podkladového aktiva.

Prospekt	Ano (až na výjimky např. "Omezené emise")
Záruka	N/A
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká
Pákový efekt	Nízký
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	2A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Nízké
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Střední
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Dluhopis vázaný na index

Výnos dluhopisu je odvozen od hodnoty určeného indexu.

Dluhopis vázaný na akcie

Výnos dluhopisu je odvozen od hodnoty jedné nebo více akcií nebo akciového indexu.

Výnosová směnka

Popis

Směnka je diskontovaný dluhový instrument vydávaný bankou nebo jiným podnikem. Výnosová směnka ČSOB zahrnuje opci vystavci směnky na splacení v jiné měně než je směnka vystavena. Kupující směnky prodává vystavci (ČSOB) prodejní (put) opci na konverzi směnečné sumy do jiné měny.

Prospekt	Ano
Záruka	Ne
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Nízká
Pákový efekt	Nízký
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	2B na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Nízké až střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Vysoké
Měnové riziko	Vysoké
Úrokové riziko	Nízké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Stupeň složitosti produktů 3

Target Redemption Note (TARN)

Popis

Dluhopis, u kterého jsou kupóny odvozeny od variabilního indexu. Dluhopis může být splacen před uvedenou splatností v případě, že akumulovaná výše kupónových plateb dosáhne předem stanoveného limitu ("target cap" = garantovaná výše kupónů).

Prospekt	Ano
Záruka	Záleží na konkrétním případě, může být poskytnuta, detaily v prospektu.
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	N/A
Pákový efekt	Vysoký
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	3A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Střední
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Střední
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Vysoké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

N/A

Snowball

Popis

Dluhopis, u kterého jsou kupóny kalkulovány na základě předchozích kupónů navýšené ("bullish") nebo snížené ("bearish") o variabilní rozptyl indexů.

Prospekt	Ano
Záruka	Záleží na konkrétním případě, může být poskytnuta, detaily v prospektu.
Finanční závazky a další povinnosti	N/A
Volatilita	Vysoká
Pákový efekt	Vysoký
OTC produkt?	Ano
Úroveň složitosti produktů	3A na škále od 1 do 3 (struktury)

Rizikový profil

Kreditní riziko	Nízké až střední (záleží na ratingu emitenta)
Likviditní riziko/Limity na dostupném trhu	Střední
Měnové riziko	Nízké
Úrokové riziko	Vysoké
Riziko spojené s vnějšími vlivy	Nízké
Riziko struktury ve vztahu k rizikům jednotlivých stavebních prvků	N/A

Varianty

Callable

"Svolatelný" – viz výše. Dluhopis může být předčasně splacen na žádost emitenta.

Kombinovaný s TARN

Viz výše.

Informace poskytnuté v tomto dokumentu mají obecnou povahu a nemohou být považovány za nabídku investice do kteréhokoliv instrumentu zde uvedeného ani za investiční poradenství. Podrobnější informace a investiční poradenství můžete získat od osobního poradce.

Tento dokument obsahuje informace, které jsou ve vlastnictví ČSOB, a.s. Není dovoleno tento dokument nebo jeho část reprodukovat, publikovat, distribuovat nebo jinak využívat bez výslovného souhlasu ČSOB, a.s.